

tillägg i lagen om väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891, som i motionen angivas.

Stockholm den 15 januari 1913.

Emil Molin
i Dombäcksmark.

Nr 12.

Av herr Molin i Dombäcksmark, *om skrivelse till Kungl. Maj:t angående bidrag av statsmedel till kostnaderna för indelning och förbättring av enskilda vägar på landet.*

I en inom Andra kammaren vid 1912 års Riksdag väckt motion hemställde undertecknad, »att Riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag i vad mån och under vilka villkor staten bör bidraga i kostnaderna för indelning och förbättring av enskilda vägar på landet enligt lagen den 5 juli 1907». Denna motion blev i enlighet med jordbruksutskottets avstyrkande utlåtande avslagen, och de huvudsakligaste motiven för denna åtgärd synas vara att söka i jordbruksutskottets förmodan, att meningen i min motion vore att på något sätt lägga hinder i vägen för enskilda vägars intagande i allmän vägdelning, då förhållandena det påkallade. Såsom framgår av de anföranden, jag höll i Andra kammaren, var detta alls icke min mening, men tillät jag mig betvivla, att staten för närvarande hade resurser att med ens lösa vägfrågan enligt lagen om väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891. Motionens motståndare förbisaågo nämligen den viktiga omständigheten, att vissa delvis mycket svåra villkor förutsätta en enskild vägs intagande i allmän vägdelning. Först och främst fordras, att vägen ej på någon sträcka skall ha större lutning än 1 : 20. Vidare skall vägen vara av god beskaffenhet. Vederbörande väghållningsdistrikt skall om saken höras. Konungens befall-

ningshavande skall döma väghållningsskyldige att underhålla densamma. Vägen skall därförinnan givetvis vara undersökt av ingenjörer och väldiga apparater igångsatta för frågans framförande. Då därtill kommer, att de stora kostnader, som följa nya vägdelningar, i det allra längsta avskräcka väghållningsskyldige från att påkalla ny vägdelning, är det lätt att förstå, vilka snart sagt oöverstigliga hinder, som möta, då fråga uppstår att intaga en enskild väg i allmänt vägunderhåll. Att den utväg, jag i min motion föreslagit, skulle omöjliggöra eller försena viktigare enskilda vägars intagande i allmän vägdelning eller indelning till allmänt underhåll, är så mycket mindre sant som åtgärden att lämna statsbidrag till sådana vägars indelning och iståndsättande tvärtom skulle föra frågan om vägarnas indelning till allmänt underhåll närmare målet. I stället för att, såsom jordbruksutskottet vid 1912 års Riksdag förmenat, min motion skulle föra vägfrågan på »avvägar», är min motion ett led i strävandet att komma fram till det idealistiska tillstånd, då alla vägar av betydelse för den allmänna samfärdseln bliva indelade till allmänt underhåll. Det torde också böra fastslås, att motionen ej heller avser att göra ändringar i lagen om väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891 överflödiga. Givetvis tarvas även i denna lag betydande ändringar för att möjliggöra än flera vägars indelning till allmänt underhåll. I en annan vid årets Riksdag väckt motion har jag påkallat Riksdagens uppmärksamhet i denna fråga.

Men icke alla enskilda vägar ha utsikt att i sinom tid bli indelade till allmänt underhåll. En stor mängd enskilda vägar komma att förbli enskilda vägar allt framgent, då de ej kunna tillmätas betydelse för den allmänna samfärdseln i vidare mån än för ett större eller mindre antal enskilda. För dessa, som bo i obygd och endast hava usla byvägar att trafikera, vore ett handtag från statens sida synnerligen välkommet. Rättvisan kräver, att dessa, som bo i obygd i saknad av kommunikationer, men som dock lika med andra i detta hänseende bättre situerade få betala vägskatter och underhålla vägskiften miltals från hemmet, få den hjälpen, att staten bidrager i kostnaden för utfartsvägens indelning och i särskilt ömmande fall jämväl bidrager i kostnaderna för dess iståndsättande.

Jag tillåter mig till sist anföra ett brottstycke av ett brev, som kom mig tillhanda under 1912 års Riksdag, från en småbrukare i Kristianstads län, vilket visar, att ifrågavarande framställning ingalunda är blott och bart en norrländsk fråga. Han skriver: »Undertecknad vill härmed till Eder herr riksdagsman framföra min stora tacksamhet för den motion, Ni i Riksdagen framfört angående statsbidrag till indelning

och förbättring av enskilda vägar. Jag beklagar, att jordbruksutskottet avstyrkt denna motion, som jag anser hava det största värde för förbättrandet av lantbefolkningens kommunikationer. Under nuvarande förhållanden är det ofta slumpen, som avgör, vilka vägar, som bliva allmänna, och många så kallade enskilda vägar äro ofta av långt större betydelse än en stor del allmänna vägar. Det skulle mycket glädja mig om Eder motion i framtiden vunne gehör i Riksdagen och vill jag härmed bedja Eder att icke släppa denna nyttiga sak.»

Med hänvisning till min motion i ämnet vid 1912 års Riksdag och de anföranden jag höll i Andra kammaren vid ärendets behandling, får jag på grund av det sålunda anförda yrka,

att Riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag, i vad mån och under vilka villkor staten bör bidraga i kostnaderna för indelning och förbättring av enskilda vägar på landet enligt lagen den 5 juli 1907.

Stockholm den 15 januari 1913.

Emil Molin
i Dombäcksmark.